

Jei karas Korėjoje nebus sulaukytas, naujo pasaulinio karo pavojus dar padidės, o nieko blogesnio už tą negali būti.

Sen. Edwin Johnson

WILNIS

Lithuanian People's Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

Aš skaitau Smitho Akto Skyrių 3... nekonstituciniu kaip jis parašytas ir naudojamas — užgnaužimui žodžio ir spaudos laisvės.

Teisėjas Hugo Black

VOLUME XXXII, NO. 161 3116 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ANTRADIENIS, LIEPOS (JULY) 17, 1951 M.

Telephone: Victory 2-7325-7326

KAINA 4 CENTAI

Kasdieną—

“Priešui Pergalė”
“Der Fragenbogen”
Debatai
Ta “Juosta”

Taikos planas Japonijai, paruoštas Wall St. stambaus pilioriaus John F. Dulles'o, “teikia Filipinų žmonėms didelį nusiminimą ir nusivylimą”, sako Carlos Romulo, užsienio ministras.

Tokia taika būtų “pergalė” priešui”, o Filipinams išdavystė, sako jis.

Per daug metų, iki 1922, Japonija buvo Britanijos imperikalizmo policininkas Pacifike ir Azijoje. Ji kiek pelnė iš to.

Po Jungtinių Valstijų ir Britanijos susitarimo, 1910 metų, laikytis išvieno Azijoje, Japonija neteko tos rolės. Jos laivynas apribotas.

Dulleso planas matyti siekiasi vėl naudoti Japoniją policijantu slopinimui Azijos tautų kovos už nepriklausomybę, už laisvę.

Francūzijos vyriausybė nesutinka su britų ir Amerikos aliejaus interesų politika Irane. “Vakarų pasauly” yra savo nesutikimų, nėra viskame vieningo fronto.

Vokietijoje smarkiai plinta stambi knyga “Der Fragenbogen”. Joje smerkiama Amerikos okupacinė valdžia, teisimas nacių karo kriminalistų, išjuokiamas Amerikos kultūra ir demokracija.

Na, ir tokie vokiečiai norima apginkluoti, pastatyti valdžiom Vakarinię Vokietiją.

Šekmadienį sen. Kem, Missouri republikonas, debatavo per radiją su kongresmanu Hays, Arkansaso demokratu, “ar verta teikti užsieniui pagalbą”.

Sen. Kem reiškė baimės, kad būdami vienas 7%, mes pagaminame pusę viso pasaulio produktų.

Hays matyti nepagalvoja, kad produktai karo nelaimi. Reikia armijos.

Antra, jis taipgi nepagalvoja, kad pagaminami pusę viso pasaulio produktų, mes negalime užsidaryti nuo prekiavimo su visu pasauliu.

Jei Amerika negalės pardavoti savo produktų šimtams milijonų Kinijos, TSRS ir kitų šalių žmonių, teks užsidaryti įmone.

Pagaminama labai daug, parduodama labai mažai, kaip ilgai tokia ekonomija galima?

Karas Korėjoje parodė klaidingumą tą manymą, jog mūsų kariams reikia bent dešimtis ant vieno kitų šalių karių. Dabar reakcininkai Kongrese vyliasi, jog vienatinis būdas nugalėti Tarybų Sąjungą, yra jos “apjuosimas aviacijos diržu”.

Jie ir vėl nusivils.

Marshallo planas ir jo ECA jau daug metų stengiasi “apgauti”, “apjuosti” komunizmą, bet pasekmės yra tokios, kad bent 600,000,000 žmonių nuėjo už tos “juostos”.

Jeigu kiti neturėtų aviacijos, būtų kas kita, bet gi TSRS turi ir, sakoma, dar galingesnę.

Daugiau Progreso Derybose Kaesonge

IVEDĖ KARO STOVĮ IRANO SOSTINĖJ

Demonstracijos Prieš Harrimaną Demonstravo 10,000. Yra Užmuštų

TEHERANAS, liepos 16. — Atvykus prez. Trumano įgaliotiniui Averell Harrimanui, suruošta demonstracija, kurioje dalyvavo virš 10,000 teheraniečių. Demonstracija vadovavo Tudeh partija. Armija ir policija atakavo demonstrantus tankais, šautuvais ir ašarinėmis bombomis. Užmušta 10 demonstrantų ir policianų, virš šimto sužeista. Du šimtai demonstrantų suareštuoti.

Demonstracijos dalyviai protestavo prieš Amerikos kišimąsi į vidujinius Irano reikalus, sąryšį su žibalo industrijos nacionalizacija. Kairieji kovėsi su dešiniaisiais kontrdemonstrantais.

Britanijos Komunistų Pozicija

LONDONAS, liepos 16. — Didžiuliam masiniame susirinkime Trafalgar aikštėje kalbėjo Britanijos Komunistų Partijos sekretorius Harry Pollitt. Jisai pareiškė, kad komunistai niekuomet nenorėjo ir nenori nuversti valdžią prievartos priemonėmis.

Jie pripažįsta tik konstitucines, parlamentines priemones, tokias priemones, kokios buvo pavartotos Čekoslovakijoje 1947 metuose, kuomet dvi darbininkų partijos, komunistų ir socialistų, gavo didžiumą.

De Gasperi Kabinetas Rezignavo

ROMA, liepos 16. — Manoma, kad šiandien rezignuos de Gasperi ministrų kabinetas. Valdancioje koalicioje esą nesutikimų. Rezignacija bus įteikta prezidentui Luigi Einaudi.

Spėjama, kad prezidentas Einaudi nepriims krikščionių demokratų vado rezignaciją ir paves sudaryti tam pačiam de Gasperi naują ministrų kabinetą.

Tas apjuosimas yra geras tik savęs patenkinimui.

Geriausias saugumas Amerikai, kaip ir kitoms šalims, yra susitarimas taikoj su visais gyventi. Ir p. Achesonas pagalios sako, jog Korėjoje bijota ginklų “galutinai reikalą išspręsti”. Stengiamasi tai išspręsti “kolektyvio saugumo” būdais.

Korėja davė daug kam pamokų. Bėda su tūlais, kad jie tik jėga, ginklais viską nori spręsti. Tik jėgai jie tiki.

V. Andrusis.

Išprašo Du Vengrijos Diplomatus

WASHINGTON, liep. 15. — Amerika įsakė išvažiuoti iš šios šalies rybų dviems Vengrijos diplomatom. Tai atsakymas į pirmesnę Vengrijos valdžios įsakymą išsikraustyti iš Vengrijos dviems Amerikos diplomatom.

Ameriką turės apeisti antrasis atstovybės sekretorius Lajos Nagy ir atašė Peter Varcony. Jie Washingtono valdžiai nepriimtini.

Atbalsiai Projekto Taikos Su Japonija

MASKVA, liepos 15. — “Pravda” pabrėžia, kad brūkimas projekto taikos su Japonija šiuo metu yra tikslus planas užaštrinti tarptautinę situaciją. Santykiai norima pabloginti kaip tik tuo laiku, kada tariamasi apie taiką Korėjoje.

WASHINGTON. — Amerika, atsakydama į Tarybų Sąjungos protesto notą, sako, kad projektuojama taika su Japonija nesudaro jokio pavojaus Tarybų Sąjungai. Washingtonas nurodo, kad taikos sutartis su Japonija vis viena bus pasirašyta, neatsižvelgiant į TSRS protestus.

Antiochijos Patriarchas Vyksta Maskvon

DAMASKUS, Sirija. — Graikų ortodoksų (stačiatikių) patriarchas Aleksandras vyksta Maskvon tartis su stačiatikių bažnyčios vadais. Jis išbus Maskvoj dvi savaites.

Antiochijos patriarchas atstovauja apie milijoną stačiatikių Artimuose Rytuose ir Šiaurės Afrikoje.

Lietuvos Vaikų Vakacijos

VILNIUS, geg. 25. — Mokyklinio amžiaus vaikams šiems bus atidarytos 25 pionierių stovyklos — Palangoje, Kačerginėje, Lampėdžiuose, Trakuose ir kitose mūsų respublikos vietose. Labai įdomi žada būti naujai steigiamą stovyklą “prie mažojo Lietuvos geležinkelio Vilniuje, Vingio parke. Prieš kelis metus čia buvo pastatytas pirmasis Pabaltijy vaikų geležinkelis su trim stotim: “Pionierių”, “Sporto” ir “Komjaunimo”, tarp kurių kursuoja nedidelis traukinys. Viską čia atlieka patys vaikai: jie ir val-

do traukinį, ir palaiko radijo bei telefono ryšius, ir reguliuoja eismą, jie tvarko stotis, sudaro traukinių tvarkaraščius ir t. t. Vilniedžiuose, Trakuose ir kitose mūsų respublikos vietose. Labai įdomi žada būti naujai steigiamą stovyklą “prie mažojo Lietuvos geležinkelio Vilniuje, Vingio parke. Prieš kelis metus čia buvo pastatytas pirmasis Pabaltijy vaikų geležinkelis su trim stotim: “Pionierių”, “Sporto” ir “Komjaunimo”, tarp kurių kursuoja nedidelis traukinys. Viską čia atlieka patys vaikai: jie ir val-

šiais metais prie šio geležinkelio steigiamą pionierių stovyklą, į kurią atvyks vaikai iš visos Lietuvos.

Moksleiviams vasarą bus surengtos masiškos spartakiados, aviomodelistų varžybų, turistinės kelionės ir t. t.

Didžiama Unijistų Neveiklūs

ST. LOUIS, Mo. — Irving Sobel, ekonomikos profesorius Washingtono Universitete, sako, kad 95 nuosimčiai darbo unijų narių nėra veiklūs. Jie nubunda tik streikų metu. Jei didžiama unijistų veikliai darbuotųsi savo vienetose, tai darbo unijų sąjudis būtų daug stipresnis.

Prie darbo unijų priklausio 16 milijonų narių, o galėtų priklausyt antra tiek.

Britų Karo Laivai Raudonojo Jūroje

LONDONAS, liepos 15. — Britanijos valdžia siūnia keturius karo laivus Raudonojo jūron. Du laivai apsisistos Aquaba uoste, o kiti du Adeno įlankoj.

Laivai siunčiami tuo tikslu, kad apsaugoti Britanijos prekybą nuo Egipto intervencijos.

Tuo pačiu sykiu pranešama, kad Britanijos valdžia nutarė rekvizuoti du Lenkijos tankerius, kurie baigiami budavoti Britanijos šipjarduose. Tankerių įtalpa 7,600 tonų.

Britanija mato pavojų, kad šalys už “geležinės uždangos” stiprina savo prekybinį laivyną.

Lenkijos valdžia protestuoja.

Mažėjantis Potvinių Pavojus Kansase

WASHINGTON, liep. 16. — Rytoj prez. Trumanas išskris į Kansas City suplanuoti federalės valdžios pagalbą Kansas ir Missouri valstijų žmonėms, daug nukentėjusiems nuo potvinių.

KANSAS CITY, Mo. — Upės Kansas ir Missouri pusėse pradeda atslūgti. Gesolino gaisras, kuris grėsia industriams distriktams, jau sukontroliuota. Kansas City, Kansas, jėgainė išgelbėta, taip pat ir municipalinis aerodromas.

Generolas Lewis A. Pick, armijos inžinierių viršininkas, pranešė prez. Trumanui, kad potvinių nuostoliai siekia \$750,000,000.

DEWEY VAISINAMAS

TAIPEH, Formosa. — Čiang Kai-šekas vaišino gubernatorių Dewey savo vasarnamy, netoli nuo Taipei.

Po to jam surengė vaišes Formozos gubernatorius Wu. Rytoj Dewey susitiks su nacionalistu smetona.

KONFERENTŲ ŪPAS ESĄ GERESNIS

Kaesongo Zona Tikrai Neutralė. Rytoj Įvyks Posėdis

MUNSAN, liepos 16. — Ketvirtas konferentų pokalbis, įvykęs po trijų dienų pertraukos, praėjo geresnėje nuotaikoj. Oficialiai pranešama, kad “padaryta progreso”. Pokalbis tęsėsi apie dvi valandas. Tartasi apie dienotvarkį.

Ginkluotos sargybos toj apylinkėj nėra. Jos neutralumas respektuojamas.

Antradienio ryte įvyks penktas, iš eilės, susirinkimas.

Francūzų Valdžios Galvosukiai

PARYZIUS, liepos 16. — Naujai Francūzijos valdžiai bus didelių sunkumų sprendžiant Morokko klausimą ir klausimą apie parapijines mokyklas.

Morokko sultanas, nominalis valdovas, vis griežčiau nusistato prieš francūzų kolonialę valdžią.

Kaslink rėmimo parapijinių mokyklų, tai naujas parlamentas griežtai pasidalinęs. Ne tik komunistai, bet ir socialistai priešingi, kad valstybės išdas teiktų lėšų parapijinėms mokykloms.

Sukilo Kaliniai

CANON CITY, Colorado. — Federalinio kalėjimo viršininkas Roy Best praneša apie kalinių sukilimą, pasireiškusį aršiomis riaušėmis. Sako, kaliniai užsibarikadavo savo kameroose. Vienas kalėjimo sargas pašautas.

Canon City kalėjime jau kelintą kartą atsikartoja sukilimai.

ŽINIOS TRUMPAI

MASKVA. — Čion atvyko Dr. J. A. Kingsbury, pirmininkas Amerikos-Sovietų Draugystės.

Dr. Kingsbury rūpi daugiau patirti apie TSRS ekonominę ir kultūrinę būklę.

MADRIDAS. — Madridan atvyko admiralas Sherman, vadas Amerikos jūrinių operacijų. Jisai tarsis su frankistų valdžios atstovais apie “gynimąsi nuo komunistų”.

WASHINGTON. — Valstybės sekretorius Achesonas pareiškė, kad Amerika nenori susikibti su Rusija dėl Korėjos. Susirėmimas dėl Korėjos dabar būtų pra-

vakarykščiame susirinkime admiralas Turner Joy ilgai ir karštai kalbėjo, dėstydamas savo argumentus už dienotvarkį, kurį pasiūlė Aliantų delegacija. Kai jis pabaigė savo kalbą korėjiečiai ir kinai turėjo privatinį susirinkimą.

Po susirinkimo abiejų pusių delegatai buvo nufilmuoti.

Korespondentai pastebi, kad klausimas apie Kaesongo zonos neutralumą išsprendė nepaprastai greit. Tam pridudama daug svarbos.

NEW YORKAS. — Senatorius Douglas sako, kad sudarymas neutralės zonos abipus paralelės sustiprintų komunistų propagandą.

Malik Isitikinęs Kad Bus Taika

STOCKHOLMAS, liepos 16. — Švedų laivų “Gripsholm” čia atvyko Jakovas Malikas, vyriausias TSRS delegatas Jungtinėse Tautose.

Spaudos atstovams Malikas pareiškė, esąs isitikinęs, kad derybos dėl taikos Korėjoje bus pasekmingos.

Pasažieriai, kurie keičia vo tame pačiame laive, sako, kad Malikas visą laiką jautėsi gerai ir draugavo su visais, bet apie politiką nekalbėjo.

TOKIJO. — Kyšu saloj žuvo 232 japonai, o 594 sužeisti. Priežastis — liūty, potviniai ir kalnų griūvimas.

SU ASTUNTAJA ARMIJA. Jankiai atmušė lengvus šiauriečių ir kinų puolimus, įvykusius šiuose sektoriuose. Kiek smarkesni mušiai įvyko ties Kumsongu.

SINGAPORE, Ceylonas. — Malajos sukilėliai Kedah distrikte puolė policiją. Užmušti penki malajiečiai, o penki policininkai sužeisti.

BERLYNAS. — Du šimtai tūkstančių vokiečių susirinko Olympia stadione. Tai buvo religinis susirinkimas. Dalyvavo vokiečiai rytiečiai ir vakariečiai. Politinių klausimų neliečia.

MOTERYS JŲ KOVA, JŲ VEIKLA

Motinos Atsikreipia į J. Staliną ir Mao Tse-tungą

12 Graikijos motinų, kurių sūnus buvo nuteisti mirtimi, atsikreipė į Tarybų Sąjungos premjerą J. Staliną, į Kinijos valstybės tarybos pirmininką Mao Tse-tungą, į Tarybų Sąjungos atstovą Jungtinėse Tautose Maliką, į Tarptautinę Demokratiškosios Advokatų Sąjungą ir visą eilę kitų asmenų ir organizacijų. Tos motinos, kurių sūnus mirtimi nuteisė monarcho-fašistinės Graikijos valdžios kariniai teismai, nori, kad pasaulinės apimties protestas būtų sukeltas.

Apart Staliną ir Mao tos motinos atsikreipė ir į Britanijos, Francūzijos ir Amerikos valdžios galvas.

Ji Gyveno Su 25-kliais Centais Per Dieną, Kol Mirė Badu

Koks sunkus yra Francūzijos senų darbininkų ir darbininkių likimas, rodo sekamas faktas. Paryžiuje tūla Maria Victorine Meunier, kuri ilgus metus gyveno vieniša mažiukame kambarėlyje, buvo rasta negyva, mirusi nuo bado, 10 dienų po mirties, nes jos kambarys buvo užrakintas ir niekas nežinojo kas su ja atsitiko. Ši senė, kaip pasirodė, apie 7 metus gyveno iš mažiukės valdžios pensijos, kuri yra tik apie 25 centai į dieną. Už tą sumą ji turėjo mokėti nuomą, pirkti valgius ir, žinoma, neturėjo pinigų daktarams arba vaistams.

Komunistų Partijos organas "L'Humanite" rašo apie jos mirtį:

"Ir taip baigė savo gyvenimą auka valdžios karo politikos. Senieji Francūzijos darbininkai miršta prieš laiką, gyvena kankindamiesi ir pušbadyje, tuo tarpu, kaip valdžia, jankių įsakymais, išleidžia milijonus ginklavimuisi, neskaitant eikvojimų sumų naktiniuose klubuose ir saliuose.

Lenkijos "Liga Kobiet" Jau Turi Du Milionus Narių

Lenkijos Moterų Lyga, kuri lenkiškai vadinasi "Liga Kobiet," jau turi daugiau kaip du milijonų narių. Tuo tarpu, kai apie metus atgal dauguma tos Lygos narių dar buvo miestietės, kaimietės dabar sudaro daugumą. Lenkijos Moterų Lygos vyriausią veiklą dabar sukasi aplink taiką, už platesnį moterų dalyvavimą valdžios aparate, už švietimą, ir taip toliau. Be to, ta Lyga dar turi ypatingą veiklos punktą: kovą prieš alkoholizmą, už blaivybę. Beveik kiekviename Lenkijos "Liga Kobiet" skyriuje randasi blaivybės grupė, kuri kovoja prieš girtuokliavimą. Agitacija už blaivybę, kaip galite suprasti, labiausia vedama kur ji reikalinga, tarp vyrų...

Moterys Pilnai Veda Paštą Ir Geležinkelio Stotis...

Lenkijos moterys pasiekė daug laimėjimų per pasku-

tinius kelius metus. Išstos gyvenimo sritis, kur jos anksčiau nebuvo prileistos, joms dabar yra atdaros. Taip, pavyzdžiui, Katovico technikuose, kur anksčiau mokinosi tik vyrai, dabar lankosi 500 moterų. Varšuvoje viena geležinkelio stotis yra aptarnauta išimtinai moterų. Katovico centraliniame pašte nėra nei vieno vyro tarnautojo, visos yra moterys.

Korėjos Klausimas Moterų Tarptautiniame Suvažiavime

Kuomet šių metų vasario mėnesį Berlyne įvyko Moterų Tarptautinės Demokratinės Federacijos (WIDF) suvažiavimas, Korėjos delegacija buvo centriniu punktu, visų dėmesio centru. Korėjos delegacija susidėjo iš inžinerijos mokyklos studentės, armijos jaunos karininkės ir švietimo reikalų ministrės. Viena Amerikos delegačių, Elizabeth Moos, dabar aprašo žurnale "Masses and Mainstream" kaip amerikietės jautėsi kaltos prieš korėjietes, kaip jos lyg jautė, kad Amerikos moterys neveikia pakankamai už taiką. Viena vokiečių sakė amerikietėms:

"Mes žinome kaip jūs jaučiatės. Bet nelaukite, kaip mes laukėme. Prakalbėkite dabar, kol dar nevēlu..."

Pasaulakė.

Bemokslis Indėnas, Kuris Sutaisė Raidyną Jo Kalbai

Kuomet Amerikos indėnai pirmą kartą susipažino su baltųjų kolonistų knygomis, jie jas pavadino "kalbančiais lapais." Mat, jie manė, kad tie puslapiai turi ypatingai magišką galią, ir kad tai tokiu būdu baltieji gali išgauti rašto prasmę.

Šiaurinės Amerikos indėnai, kurių atskiros tautos kalbėjo daugeliu atskirų kalbų, savo kalboms rašto neturėjo. Tik Meksikos aztekai ir Peruvijos inkai savo kalboms turėjo raštus, kurių sistema buvo bent kiek panaši į egiptėnų heroglifus.

Pirmoji šiaurės Amerikos indėnų kalba, kuriai buvo pritaikintas raidynas, buvo Cherokke genties kalba. Ir tą raidyną sutaisė ne koks nors mokslininkas ekspertas iš baltųjų, bet beveik be raštingas indėnas vardu Sequoyah. Sequoyah gimė Cherokke gentyje, kuri tada gyveno kur dabar randasi Tennessee valstija. Jis buvo gabus žmogus, žinomas beveik visoje gentyje kaip kalvis, piešėjas ir kitų amatų meistras. Dar jaunas būdamas jis susidomėjo tais "kalbančiais lapais," kuriuos turėjo baltieji. Tai buvo apie 1790 m., kuomet jis, 20 metų vyras, priėjo išvados, kad reikia sutaisyti raidyną savo kalbai. Prieš tai eilę baltųjų misionierių bandė pritaikinti anglišką raidyną prie Cherokke kalbos, kad atspausdinti bibliją joje, bet

be pasisekimo, nes toje kalboje yra daug balsų, kuriems trūksta raidžių.

Sequoyah angliškai skaityti nemokėjo. Jis net nežinojo kuri raidė atstovauja kurį garsą. Jis tik žinojo, kad kiekviena raidė atstovauja tam tikrą garsą. To jam užteko. Jis paėmė angliškas raides ir pradėjo pritaikinti prie Cherokke kalbos garsų. Kai jų išseko, jis pradėjo išgalvoti visai nematytas raides. Idomu, kad visai nemokėdamas skaityti Sequoyah nekreipė dėmesio į anglišką raidyno tvarką. Taip, pavyzdžiui, angliškas "D" jo pritaikintame Cherokke raidyne atstovauja garsą "A" ir panašiai. Galų gale jis išdirbo raidyną, kuris naudojamas iki šios dienos.

Užrašykite "Vilnij" tiems, kurie dar jos neskaito.

Dvasiniai Užmuštas

Popiežiaus laikraštis "Osservatore Romano" sako, kad arkivyskūpas Groesz, kuris neseniai Vengrijoje buvo nuteistas kalėjimu už prieš liaudišką veiklą, prieš tai buvo "dvasiniai užmuštas." Bylos metu arkivyskūpas prisipažino savo kaltėje, apgailestavo, kad jis darbovosi ir konspiravo prieš liaudies režimą. Vatikanas dabar sako, kad kadangi arkivyskūpas prieš tai buvo "dvasiniai užmuštas," tai jis buvo tik "automatas," ne žmogus, ir todėl į jo žodžius nereikia kreipti dėmesio.

Kaip tas arkivyskūpas buvo "dvasiniai užmuštas," Vatikanas neišaiškino. Bet "Osservatore Romano" nesusipranta kaip Vatikanas pats save smerkia daryda-

mas tokius pareiškimus. Ar gi ne keistas dalykas, kad tokie aukšto "vienintėlis tikros bažnyčios" šulai kaip arkivyskūpai ir net kardinolai leidžiasi "dvasiškai užmušami" komunistų? Senovės krikščionys Romoje likdavo tvirti savo įsitikinimuose net kuomet buvo gyvi metami liūtams arenose. O dabar, anot Vatikano, aukščiausieji katalikiški dvasininkai kažkaip leidžiasi "dvasiniai užmušami" kažkokiomis stebuklingomis slaptomis komunistų metodomis... Ar tai ne keistas reiškinys?

Kodėl taip? Vatikanas to, žinoma, nepripažintų, bet atsakymas yra, kad katalikiškieji dvasininkai, kurie darbuojasi prieš liaudies režimus, nėra kovotojai už tiesą, bet reakcininkai, kurie savo širdyje žino, kad nusi-

kalsta žmonėms. Kuomet jie demaskuojami, kuomet jų kaltės atidengiamos, neiškankinimų nei kitų "slaptų būdų" nereikia, kad juos priversti kalbėti atvirai. Jie kalba atvirai ir prisipažįsta, nes jiems stokuoja įsitikinimo, kad kovojo už ką nors gero ar verto. Jie tam pa "automatais," "dvasiniai užmuštais," nes tikrai kovingos dvasios savo tamsiuose darbe juose nei anksčiau neturėjo.

Štai kas iškyla iš "Osservatore Romano" piktinimosi.

Praleiskite Vakaciją Tinkamai

Daugumas iš mūsų dirbanti išstus metus dirbtuvėse, gamname savaitę kitą į metus poilsio. Bet ar visi tinkamai pasinaudojame poilsio proga? Ne. Yra tokių, kurie, neturėdami pažįstamų fermerių bei turinčių vasarvietes poilsiam, savo "vakaciją" praleidžia namie arba vaikščiojant gatvėmis dulketame mieste.

Puikią vietą ir prieinama kaina galima turėti Rhineland, Wis., prie pat ežero. Galima patiem valgis pasigaminti. Naujai pabudavotas "koldzius" visai šeimai taipgi yra ir pavienių kambarių. Kreipkitės pas — JOHN VENCKUS 910 W. 32nd Pl., Chicago 8, Ill.

ŠLIUPTARNIAI

Parašė Algirdas Margeris "Amerikos Lietuvių Tautinio ir Kultūrinio Atgimimo Laikų Istorinis Romanas"

Knyga įdomi ir lengvai skaitosi. Tuči virš 600 puslapių. Apdaryta tvirtai. Įsigykite šią knygą.

Kaina \$3.00 Galima gauti— Vilniūs Adm. 3116 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

AMERICAL'S

OPEN MONDAYS and THURSDAYS TO 9 P. M.

Contest is Easy... Fun... Nothing to Buy... and LOOK AT THE LINE-UP OF PRIZES!

1951 HUDSON HORNET JETLINER

Delivered Price — Over \$3000.00 (Including Tax) Includes Radio, Heater, Hydramatic Drive — Fully Equipped Plus LIFETIME GUARANTEE from Jim Moran—"The Courtesy Man" of Courtesy Motor Sales, Inc.

and 30 MAGNIFICENT RCA VICTOR TELEVISION SETS FREE (3 A WEEK FOR 10 WEEKS)

The RUTLAND... 17-inch television... AM and FM radio... 3-speed record player. \$595.00 value.

The FAIRFIELD... 17-inch television. Built-in phono-jack to plug in "45 rpm" record player. \$389.50 value.

The KENT ENSEMBLE... 17-inch television on matching wood base. Built-in phono-jack to plug in "45 rpm" record player. \$299.95 value.

10 WEEKLY CONTESTS GRAND PRIZE CONTEST CLOSES JULY 28, 1951 Get Your Entry Blank from Us... At Once!

Whether you own a television set or not, you are eligible to enter this contest. Simply come to us and get your RCA Victor TV Contest entry blank. Complete rules are on the Entry Blank... we will give any further information you want. But rest assured—this contest is easy and fun. Actually, you can win both an RCA Victor Television Set—and—the 1951 Hudson Hornet Jetliner!

So, Come in AT Once... Get Your Official Entry Blank for the RCA Victor Prize Contest

AMERICAL'S HOME APPLIANCES

1708 E. 79th Street

IS LIETUVOS
I BRAZILIJĄ

Valdžios Lėšomis

DARBAS KAVOS
PLANTACIJOSE

S. J. JOKUBKA

Biuro valdininkai dar nebuvo atėję ir reikėjo palaukti. Nors baltagvardietis perkalbėtojas ir nebuvo kalbus, bet pasinaudodami proga pradėjome kreiptis prie jo su visokiausiais klausimais. Nepralenkėm neužkalbinę ir užsigulusių ant atvirų salės langų nieko neveikiančių braziliečių kareivių kalėjimo sargų ir stebėtojų mūsų ešalono merginas. Pasirodė, kad jie nevertojamus spaudoje lietuviškus žodžius mokėjo išstarti, be jokio pašalinio akcento. Taipgi mokėjo išstarti sakinį: "Aš myliu tavę". Viską tą jie buvo išmokę iš pirmiau pro čia pravažiavusių lietuvių kavos plantacijas.

Besierzinant ir bejuokaujant su smagiais braziliečiais kareiviais, pradėjo rinktis ir Biuro valdininkai. Keletas jų buvo nutukę, išskustais veidais ir panašūs į tikrus ponus. Jų sekretoriai buvo dar jauni, švariai apsirengę ir inteligentiškos išvaizdos. Kuomet susirinko visi, išsiėmė iš portfelių knygas, susidėjo ant stalų, atsidarė ir kažką pradėjo tartis su baltagvardiečių perkalbėtoju.

Paaiškėjo, kad tie, kurie turim adresus anksčiau atvažiavusių į Braziliją pažįstamų lietuvių ir gyvenančių kavos plantacijose, galim važiuoti pas juos, jeigu norim. Tuos pirmučiausia ir pradėjo registruoti į knygas ir išduoti bilietus nuvažiavimui traukiniu. O tuos, kurie nepaisė nuvažiavę į kavos plantacijas rasti lietuvių, Biuras paskyrė ir tas kavos plantacijas, kur labiausiai stigo darbininkų.

Apklašinėjimas ir registravimas tęsėsi veik iki pietų. Po pietų, pavalgę vėl ryžių ir pupelių košės, baltagvardiečio perkalbėtojo vedini nuėjome į bagažų skyriaus patalpas. Hamburge atimti iš mūsų bagažai jau buvo atvežti ir sugražino visiems tvarkoj. Tačiau paliepė bagažus atidaryti peržiūrėjimui ką vežamės. Išėjo jie ginklų ir šiaip uždraustų išvežti Brazilijon daiktų. Užtiktos bagažuose knygos Biuro valdininkams nepatiko. Vartė jas ir kažką klausinėjo baltagvardiečio perkalbėtojo. Bet baltagvardietis nenorėdamas jiems išsiūduoti, kad nemoška lietuviškai, tvirtino, kad knygos nepavojingos. Maldaknygių nepaisė.

Pasibaigus bagažų peržiūrėjimo ceremonijai, bagažus atidavėm vėl atgal, kad nuvežtų iki kavos plantacijų dvarų, kas ir kokį važiuotum. Gavom pažymėjimus, kelių gabalų bagažas ir kokio svorio, tai yra dokumentus, kuriuom galėtumėm atgauti kiekvienas savo bagažus nuvažiavę į kavos plantacijas. Puiku. Juk jokio sunkumo nebus su jais trunktis kelionėje. Pasiėmėm su savim tik vėl reikalingiausius daiktus.

Prievakaryje mūsų ešalono žmonių būrį pradėjo ardyti. Po nedidelį skaičių žmonių pradėjo išsiuntinėti traukiniais išėinančiais iš Sao Paulo į visas Brazilijos kryptis linki kavos plantacijų. Buvo graudūs momentai. Nors neseniai, tik Kaune išvažiuojant iš Lietuvos buvom susipažinę vieni su kitais, bet kelionėje jau artimai susidraugavę, turėjome skirtis, atsisveikinti, atsibučiuoti ir net apsivertki. Visų širdys virpėjo ir jautė, kad kavos plantacijos nelaukia mūsų pyragai.

O Biuro patalpos tuštėjo sekantiems ešalonui žmonių, kurie atvažiuoja paskui mus.

Mūsų grupelėje buvom šeši suaugę vyrai, keturios moterys ir apie dešimts vaikų. Viena šeima buvo miesčionys; šeimos senis buvo daug metų svieto ir kalbėjo keliomis kalbomis. Kitos šeimos senis buvo iš profesijos šaltkalvis, matęs Odesą, Maskvą ir ilgus metus gyvenęs Rygoje. Kitos dvi šeimos buvo iš Lietuvos kaimo smulkūs valstiečiai ir viena bežemių šeima. Pastarojoje šeimoje visi buvo analfabetai. Bendrai paėmus grupė buvome drašči ir nežiopliai. Galėjo mus vežti peklon, ir nebutumėm dingę.

Iš Sao Paulo mus išvežė traukiniu temstant. Suleido visus į vieną atskirą vagoną ir paliko šeiminkauti. Kadangi už

langų buvo juoda naktis ir nieko nesimatė, išsitiesėm ant suolų ir sumigom.

Visą naktį niekas neatėjo mus pažiūrėti, nei patikrinti bilietų. Išmiegojom kaip užmušti. Pabudom tik išaušus dienai. Traukinys tebelėkė. Saulutė jau lindo iš už žemės ir buvo skaisti, kaip išmaudyta. Palei geležinkelį nesimatė nei gyvenotojų, nei tuščių laukų. Važiavome jau kavos plantacijų širdimi. Pro šalį išlengvo slinko neapripiamos akimis kalvos ir lygumos užsodintos tūkstančiais ir milijonais kavos medelių. Zaliavo visur, kaip jūra. Tiesios medelių linijos, kaip tankaus obelaičių sodo, driekėsi kaž kur tolyn linki horizonto linijos.

—Tai kava,—kalbėjome stebėdami per langus.

Trisiasnių žmonių kavojė nebuvo. Bet buvo apdirbta, apkaupia, kad nei mažiausios užmirštos smilgelės tarp medelių nesimatė. Kur-nekur—retkarčiais, toli tarp kalvų matėsi baltų neaukštų ir ilgų triubų eilės, bet vėl greit dingdavo užlįsdamos tarp kalvų. Tai buvo kavos plantacijų dvarų kumetynai. Mes važiuojom, skubėjom.

Apie pietus atėjo į vagoną uniformuotas juodbrūvis traukinio konduktorius ir pradėjo kažką pasakoti nesuprantama mums portugalių kalba ir rodyti, kad turėsime išlipti iš traukinio. Linkterėjome galva, kad suprantam ir pradėjome ruošti.

Brazilijos provincijoje miestelių geležinkelio stotys veik visos nedidelės, mūrinės ir vienokio modelio. Mococos miestelio stotis, kurioje mes išlipom iš traukinio irgi buvo tokia pat. Išrodė, kad dar visai nauja. Stotyje grindys buvo išklotos spalvuotoms cemento plytelėmis, sienos švarios ir moliavotos aliejiniais šviešiais dažais. Pasienytje stovėjo pora medinių suolų žalios spalvos. Buvo švari. Nesimatė nei prisipiaudyta, nei primėtyta popiergalių.

Stotyje nebuvo jokio žmogaus. Bilietų kasa buvo uždaryta ir visi kiti langiukai taipgi uždaryti. Buvo tuščia, kaip apleistam pastate. Tik stoties budėtojo raštinėje, pro praviras duris, girdėjosi telegrafo taksejimas ir matėsi, su raudona kepure uniformuotas stoties budėtojas užsigulęs ant rašomojo stalo kažką rašė. Jis raštinėje buvo vienas. Daugiau tarnautojų nesimatė.

Mus stotyje niekas nepasitiko. Suėję vidun trukčiojom pešiais ir nežinojom kas daryti, ar laukti stotyje, ar eiti kur nors. Nėturėjome jokių nurodymų ir išrodė, lyg užmirštį ir palikti likimo valiai.

Už valandžiukės išėjo iš raštinės stoties budėtojas, pasižiūrėjo į mus ir kažką pradėjo klausiti. Nesupratom nieko. Matydamos, kad nesusikalbės, apsisukom ir dingom išėjus. Nespėjus mums atsikvėsti iš miestelio atėjo stotin du braziliečiai. Išrodė jie baisiausiomis vargo aukomis. Buvo nudriskę, basi, su sukepėjusiom kojom ir užsidėję šiaudines kauras skrybėles. Buvo vienmarškiniai ir vos tilpo į siauras sulopytas šviešias kelnes. Veidai buvo liesūs ir apšepę, kelias dienas nesuksti. Rankos gysluotos ir ilgios.

Pradėjo jis mus kalbinti. Stengėmės šį tą susikalbėti, bet viskas buvo veltui. Nesupratom ką jie sako, o jie nesuprato mūsų. Tačiau išrodė labai draugiški žmonės, linksmūs ir nepaisį savo vargingo likimo. Pasiūlėm jiems susisukti po papirosą dar iš Lietuvos atsivežtos tabokos. Parodėm kaip pasidaryti. Jie nusikvatojo ir pradėjo sukti tabokos žiupsnelius į ploną popierą. Atsilyginimui jie mums davė savosios ir juoda kietą virvę susuktos tabokos. Jų tabokas buvo stiprus ir susukto į ploną popierį negalima buvo rūkyti. Bet jie mums padarė po papirosą susukdami į kukuruzo galvos lapą. Pasirodė, kad labai maloni rūkyti. Mat, kukuruzo galvos lapas tabokos stiprumą atskiedė. (Bus daugiau)

KALIFORNIJOS ŽINIOS

Buvo Smagus Išvažiavimas Yucaipoj, Calif.

Liepos 8 dieną gražiai pasilinksminom Yucaipoj, Calif. Suvažiuojom didelis būrys svieto. Geri žmonės J. P. Richard ir Shirvinskai prikėpė vištų, lietuviško pyrago ir kitokių skanumynų ir vis ragino, kad valgytume, dainuotume ir linksmintumėsi. Na tai ir užėm visą gražią saulėtą dieną.

Linksmiai laiką praleidom tyram ore Yucaipos laukuose. Visi buvo patenkinti ir širdingai dėkojo Richardam ir Shirvinskam už jų svetingumą.

Jau keliolika šeimų gyvena Yucaipoje. Ten randasi ir mokslininkas A. Nikūnas, daugelį metų gyvenęs Los Angeles ir vadovavęs pantologijos skyrių Los Angeles apskrities muziejuje. Dabar pasibudavojo gražų namą dideliame sode. Turi planus įsteigti lietuvišką muziejų prie namo. Aprodė mums savę išradimus ir stebėtinų dalykų. Nikūnas yra nepaprastų gabumų žmogus.

Susitikom draugus L. M. Peters iš Palm Spring. Jie sakė, kad važiuoja į Chicago ir nežino kada sugrįš.

Mums gaila, kad draugai apleidžia mus. Nes jie yra labai puikūs ir svetingi žmonės. Mrs. M. Peters visuomet iškepa skanius pyragus ir šiuo sykiu atvežė didelį rudai apmaliavotą pyragą. Velinam draugam Peters pasivažinėti ir vėl sugrįžti į Kaliforniją.

Teko susitikti draugų ir draugių iš San Francisco: M. Baltulioniūtę, Alvinienę ir abudu Sutkus. Biskį padiskusavom apie veikimą. Jie mano, kad jie mus visur ir visuomet sukerta. O mes sakom, kad tai yra nelygėbė, nes jie visuomet turi parengimus Oaklando, San Francisco ir net San Leandro sykiu, kad neatsilikti nuo vienos Los Angeles LLD 145 kuopos. Po argumentų išsiskyrėm gražiai pasivadėdami vieni kitiems nepasiduoti.

Dabar noriu priminti, kad LDS metinis išvažiavimas įvyks 12 d. rugpjūčio, 12 val. dieną Elysion (Elysian) Parke. Bus gerų valgių ir pasilinksminimo. Visi LDS 35 kp. nariai pasižymėkite dieną ir kitus, pašalinus,

Smulkiai Kas Dedasi Kalifornijoje

OAKLAND. — Oakland Printing Pressmen & Assistants Union nariams pakelta algos į valandą po 13 centų. Pakėlimas algos įėjo galion nuo birželio 1 dienos. Dabar presmanai gaus į valandą \$2.87. Tai gal aukščiausia alga Amerikoje presmanams. Viršminėtos unijos nariai taipgi nuo šių metų pradės gauti Washingtono gimtadienį apmokamą. Tai yra gaus septynis šventadienius į metus apmokamus.

SACRAMENTO. — Californijos Department of Employment raportuoja, kad šiemet prie žemės ūkio darbų per darbymetį dirbo 430,000 darbininkų. Tai yra, kad niekad Kalifornijos farmose nėra dirbę tiek daug darbininkų. Kitais žodžiais, šiemet žemės ūkio darbininkų skaičius pakilo 2 procentus.

SAN FRANCISCO. — Pasirodo pagal pragyvenimo atsiveskite ateidami. R-ka.

lygio matavimo statistika, kad kainos jautienos, veršienos, vaisių ir daržovių per pastaruosius metus iškilo nepaprastai aukštai. Jei viršminėti produktai 1935-1939 metais kaštavo 100%, tai dabar paėmus bendrai kaštuoja 241.2%, praėjusių mėnesį kainų rodyklė rodė, kad buvo iškilę net iki 241.7%.

LOS ANGELES. — Šimtas ir trisdešimts United Electrical Workers Unijos narių išėjo streikan Pryne & Co. dirbtuvėje nesutarus pasirašyti naujo kontrakto, kuriame reikalaujama darbininkams pakelti 9 procentus algos. Prie dirbtuvės pastatytas pikietas, kuriam vadovauja steward George Freeman. Pasirodė, kad tik šėsi skeha perėjo pikieto liniją. Darbininkai tikisi streiką laimėti.

Žodynas

Dviejose knygose, Angliškai ir Lietuviškai, Lietuviškai ir Angliškai. Geruosę aparuose.

Kaina \$14.00 už abi knygas.

Turime ir vienoj knygoj abi dalis, kaina taipgi \$14. Kam reikalingas žodynas, siųskite užsakymą ir pinigus šiuo antrašu:

Vilnius Adm.
3116 S. Halsted St.
Chicago 8, Ill.

DETROITE

Spaudos Piknikas

Sėkmadienį

Liepos-July 22 d.

BEECHNUT GROVE PARK

MIDDLEBELT RD., INKSTER, MICH.

Rengia Detroito Lietuvių Draugijų Sąryšis

Prie įžangos tikietų bus išduota 13 dovanų

Pirma dovana \$35 - pinigais
Antra dovana - \$25
Trečia dovana - \$20
Ketvirta dovana - \$15

Penkta dovana - \$10
Šešta dovana - \$10
Septynios dovanos po 5 dol.

Tai kaip matote bus daug vertingų dovanų išduota piknike prie įžangos tikieto. Tad įsigykite tikietus iš anksto. Tikietus gali gauti pas draugijų narius ir pas "Vilnius" skaitytojus.

Draugijų komitetas visus ir visas užkviečiame dalyvauti Liepos 22 dieną, Beechnut Grove Park.

ŠAUNI ORKESTRA ŠOKIAMS

Pasiskaičius V. Mickevičiaus-Kapsuko Knyga

Jeigu katalikiška visuomenė didžiulioji kun, Tu-mu-Vaižgantu, tai susipratę lietuviai darbininkai dar la-biau gali didžiulis didelių kovotojų už išlaisvinimą iš vergijos vargstančių žmo-nių—Vincu Kapsuko-Mic-kevičiaus. Nei vienas Lietuvos sūnus ir dukra nėra tiek pa-sižymėjęs ir tiek daug ko-vojęs ir kentėjęs už žmonių reikalus, kaip Kapsukas. Iš jo užrašų "Caro Kalėjimuose" mes matome jį sukaus-tytą geležiniais pūnciais ir varinėjama iš vieno kalėjimo į kitą.

Toj knygoj Kapsukas ra-šo:

"Dviem tarpais man teko išbūti tuomet kalėjime 6 ir pusę metų. 1906 m. pradžioje Kalvarijos kalėjime (sve-tima pavarde) apie 3 mėne-sius ir visai trumpai Suval-kių kalėjime. Iš ten mane ginkluoti draugai išliuosavo; paskui apie metus nele-galiai dirbau. 1907 m. gegu-žės mėn. vėl buvau areštuo-

tas Vilniuje ir šį kartą teko išbūti kalėjime 6-ius su vir-šum metų. Sėdėjau Vilniaus kalėjime (Lukišky), Suval-kių, Varšuvos (Arsenale) kalėjimuose ir Vladimirio katorgos kalėjime. Be to, einant iš vieno kalėjimo į kitą, o paskui į Sibirą trė-mimam, teko sėdėti Gardino kalėjime, Maskvos, Butir-kuose, Nižni-Novgorod, Sa-maros, Krasnojarsko, Jeni-šeikos, ir Irkutsko kalėjimuose."

Vincas Kapsukas vedė streikus su draugais ir drau-gėmis revoliucionieriais dirbdamas ir šaukdamas į kovą dvarų ir kaimų darbi-ninkus, ir aiškindamas jiems kodėl reikia kovoti. Jis apsuptas žandarų ar po-licijos kaip vijūnas išspruk-davo ar pasislėpdavo tarp kaimiečių ir kumečių. Dra-gūnai jo ieškodavo be per-traukos.

V. Kapsukas su didžiau-siu užsidegimu ir energija ragino socialistus ir visos

Lietuvos mases stoti į kovą, kad nuverstų caro despotų valdžią ir suteikti biednio-kams žemės ir kitokių gero-vių. Jis buvo revoliucionie-rius kiekvienam žingsnyje kaip laisvėje būdamas, taip kalėjime sėdėdamas. Savo knygoje jis sako:

"Besirengiant prie tų di-delių žygių pakvietė mane į vieną sodžių, šale Marijam-polės, valstiečių mitingam. Nuvykau kartu su studentu A. Garmu (Dr. Garmus dipukas, gyvena dabar Chi-cagoje) ir gimnazistu P. Bliūdžium. Apie mitingą būta pranešta policijai. Be-mitingaujant atlekė dragūnai. Apie priešinimąsi negalėjo būti nei kalbos. Bandė-me bėgti, bet dragūnai pavijo. Netoli tos vietos, kur-mus sustabdė, randa ant žė-mės paberta kulky. Bekrės-dami mane randa ant diržo brauninko makštį. Mat, pa-matęs dragūnus brauninką išmečiau į sodą, bet diržas buvo naujas ir labai sunkiai atsegamas, tai ir nespėjau numesti. Apspito mane dra-

gūnai durtuvus atstatė. Makštis yra, revolverio nė-ra! Kur numėtai?... Sak-kyk, ba mes tau tuoj!... Ir šokę prie manęs vienas to-torius su pliku kardu. Tuo tarpu aš imu karštai jiems kalbėti: Draugai, ką jūs da-rote? Juk jūsų tėvai ir bro-liai namie taip pat kovoja su ponais už žemę ir laisvę..."

Šis Lietuvos sūnus ir dar-bininkų klasės narsus kareiv-ys, entuziastas, ir kritiš-kiausiasioj valandoj mokėjo orientuotis. Jo teisingi iš gi-lumos širdies žodžiai ir dra-gūnus paveikė, "jų veidai at-sileidžia, nors savaitė atgal tie patys dragūnai suėmė studentą Grigaitį (dabar social-parsidavėlį)."

Vincas Kapsukas kalėjime liūdnas valandas leidžia ir lyg nušvinta jo veidas. Sa-ko: "daugiau naujienų su-teikia d. Prūseika, jaunas tuomet Petrapilio studen-tas, pakliuvęs 1909 m. rudenį į kalėjimą. Po teismo map pasisekė trumpam laikui pa-klūti į bendrą su juom ka-merą. Vienam laiške aš ra-

šiau tuomet: sėdžiu dabar labai geroj kompanijoje, ir tai neleidžia kirminui per daug krimsti mane. Kitam rašiau, kad daug naujo jis (Prūseika) atnešė į šį supe-lėjusį gyvenimą... Sėdėjo-me tuomet bendroj kame-roj: aš, Prūseika, Jaščolta, P. Bliūdžius, Verbyla. Drg. Prūseika smulkiai papasa-koja apie padėtį Lietuvoje, apie paskutinius areštus ir tt."

Vincu Kapsuko parašyta knyga "Caro Kalėjimuose" labai įdomi. Mes, kurie jau-ni būdami Lietuvoje 1905-6 metais matėm tuos revoliucijos ženklus ir tas prošvais-tes, kur rodos tuoj caro val-džia sugrius. Taip pat ma-tėm ir kankynes, kaip revoliucionierius plakė rykštė-mis ir nagaikomis. Atsime-nu, kaip su kitais jaunuoliais sustoję ant mokyklos slenkščio žiūrėjom, kuomet budeliai nuplaktus laisvės kovotojus apalpusius iš dar-žinės nešė per kiemą ir gul-dė valsčiuje ant grindų, kaip kokius skerdžiamus gyvulius. Tų kovotojų šaukamas ir cypimas, jų vaitojimas, rodos, ir dabar mano ausyse tebegirdžiasi.

Būtinai paskaitykite Vin-co Kapsuko knyga "Caro Kalėjimuose" ir pamatysite kaip yra brangi laisvė ir kaip vertingi, kurie už lais-vę kovoja.

R. š.

Vidurvasarinis Piknikas Ir Kas Jį Rengia? Kur?

Jį rengia Lietuvių Ex Mainerių Draugiško Klubo Choras.

Jis įvyks 22 dieną Liepos (July) Liepos darže, prie tautišku kapinių.

Piknikas papuola pačiame vasaros viduryje ir pačiame liepos mėnesio viduryje, kuomet gamta pasipuošia pilniausiame savo grožyje.

Klubo ir Choro bendromis pastangomis ruošiamas pik-nikas ir jį be abejo bus sutraukta daugybės svieto ir iš tolimesnių kolonijų lietu-vių.

Rengimo komisija deda pastangas, kad patenkinti publiką, valgymais, gėrimais ir tinkama muzika. O visi žinom, jog Peivio muziką visi myli, užtat ji ir groš visą dieną.

Iš pirmiaus esame patyrę jog visoki parengimai Ex Mainierių yra linksmi, žin-gėdūs, draugiški ir patrau-kianti.

Todėl pikniko rengimo kom-itetas ir kreipiasi, kaip į visus klubo narius, taip ir į pašalinę publiką dalyvauti piknike, šokti, dainuoti, ger-ti ir linksmintis.

Klūbas ir jo Choras susi-deda daugiausia iš buvusių angliakasių, sunkaus darbo žmonių. Jis yra darbininkų dalis, remia darbininkų kovas už geresnes sąlygas. Sa-moningų darbininkų prie-dermė tokius parengimus paremti.

Klubo korespondentas.

Skelbkitės "Vilnyje"

Vardan Ko Darbuojasi Pranas Žalalis

Rašo S. Paškoviene Mes einame melsvai rau-donu kilimu, abipus kurio juda konvejerio juostos. Linksma vėjas įlekia pro atlasus langus, krutina gė-lių vainiklapius palangėje ir vėsia banga prabėga cechu. Mano palydovas Pranas Ža-lalis neskubėdamas pasako-ja:

—Prieš penkerius metus, kuomet aš atėjau į kombi-natą, tai pamačiau pusiau sugriautą pastatą be langų ir be durų. Tiesą pasakius, jokio kombinato ir nebuvo. Iš viso tedirbo 17 žmonių. O dabar — pažvelkite, kokius erdvius, gerai įrengtus ce-chus gavo avalynininkai, pirštinių dirbėjai, galante-rijos gamintojai.

Pranas Žalalis meilingai apžvelgia cechą. Jis prieina prie konvejerio, nuima porą beveik gatavų dailių mote-rišku batelių.

—Štai, kokius bateliukus gaminame. Mūsų avalynę Lietuvos pirkėjas neveltui vertina.

Mes einame į pirštinių ce-chą, po to—pas galanterijos gamintojus, pas šikšnius. Pranas Žalalis sustoja prie savo darbo vietos ir toliau pasakoja:

—Rodos, neseniai aš kar-tu su draugais atstatinėjau ir plėčiau kombinatą. Vėliau mes stengėmės pasiekti, kad mūsų įmonė mėnesį iš mėnesio, metus iš metų duotų vis daugiau produkcijos. Ir pasiekėme. Per penkmetį mūsų kombinatas įvykdė 15 metinių normų. Tai ne maž-možiš!

—Man džiugu žinoti, kad tuose laimėjimuose yra ir mano darbo dalelė. Per penkmetį aš įvykdžiau 12 metinių normų. Tik per pra-ėjusius, 1950 metus, sutau-piau valstybei 10 tūkstančių rublių snkirpime. Bet kas iš manęs, imkite, pavyzdžiui mūsų kombinato avalyni-

ninką Joną Jakubėną. Jis gi specialybės išmoko čia įmo-nėje, o dabar įvykdo po pus-trečios normos per pamai-ną. Jonas Jakubėnas paruo-sė naują frezavimo metodą, kuris įgalino žymiai pakelti darbo našumą. Dabar visi fabriko frezuotojai dirba pagal jo metodą. Šitai pas-mus darbuojasi visi darbi-ninkai, nes kiekvienas su-prantą, kad jo darbas—tai indėlis mūsų Tėvynės galy-bės stiprinimo reikalą, į tai-kos reikalą.

Mano prašomas, Pranas Žalalis smulkiai papasako-ja kaip jis pagerina technolo-giją, kaip jis nutarė kitu būdu išdeštyti dirbinių de-tales sukerpant, kad kuo mažiausia turėtų atlaikų. Ir visoje to eilinio tarybinio darbininko išvaizdoje matyti meilę savo darbui, kuris teikia jam džiaugsmo ir pa-sitenkinimo.

Kombinato klube mes ap-žiūrime didelę, puikiai ap-dailintą žiūrovų salę su ge-rai įrengta scena, biblio-teką.

Mes įeiname į kombinato kiemą. Nedideliame sodelyje, tarp vešliai augančių gė-lių, medžių šešelyje, stovi keliolika suolelių. Aikštelės centre, minkštai čiurlena fontanas, žėri saulėje van-dens lašai. Atsiveikindamas su manimi, Pranas Ža-lalis sako:

—Mes gaminame papras-tus dalykus—avalynę, pirštines, lagaminus. Tai, žino-ma, skamba ne taip garšiai, kaip, sakysime, metalas, an-glis ar nafta. Tačiau mūsų produkcija tarybiniam žmo-gui taip pat yra reikalinga. Ir mes, dirbdami stachano-viškai, duodame žmonėms didelį kiekį prekių, taupome žaliavą ir lėšas.

Mums džiugu, kad mūsų taikingu darbu mes padeda-me toliau gerinti gyvenimą mūsų Tarybų šalyje.

VILNIES PIKNIKAS

Įvyks Sekmadienį

Rugpjūčio 26 August

LIBERTY GROVE

Willow Springs, Ill.

\$2,000 bus išduota į 10 dovanų

- Pirma dovana — Plymouth Cambridge Club Coupe 1951 **\$1,695⁵²**
Pirkta pas RAY EDDY, Inc., 2423 N. Clark St.
 - Antra dovana — Maytag Washer **\$189⁹⁵**
 - Trečia dovana — RCA Radio Portable 9 Bx95 **\$40⁰⁰**
Pirkta ROOSEVELT FURNITURE CO., 2310 West Roosevelt Road
 - Ketvirta dovana — vyriškas riešinis laikrodėlis 17 J. Olympic **\$35⁰⁰**
Pirkta C. KINDER, 3548 Archer Ave.
 - Penkta dovana — Parker Pen 51 **\$19⁷⁵**
- Penkios dovanos prumeratos Vilnies ar Laisvės

Bus Muzikalė Programa. - Pildys Chorai.

Gera orkestra šokiams

Kurie dar neturite tikiety, tai nieko nelaukę įsigykite. Kurie važiuosite į atostogas, pasiimkite po pundelį tikiety platinimui. Tuomi jūs padėsite savo dienraščiui Vilniai.

UŽSISAKYK VIETĄ VAKACIJOM

Beverly Pines

SUMMER RESORT

Tel. St. Joseph 3-3301 Stevensville, Mich.

Prie U. S. 12-to Kelio—Box 360

Čia gali gauti kambarius dienai, savaitėi, mėnesiui. Taipgi kas norės galės pasigaminti sau valgius. Chicagiečiams va-ziuojant į rytus gera vieta sustoti ar rytyčiams važiuojant į Chicago patogī vieta sustoti.

A. ir E. PROBIAL

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

Anthony B. Petkus

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYCIOS VISŲ PATOGUMŲ

6812 S. Western Ave. Chicago 1410 S. 50th Avenue Cicero

Tel.: G.Rovehill 6-0142 telefonas Town Hall 3-2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stvyui

